

2

MAJ 2019

Dansk Fotografi

DDF

SELSKABET FOR DANSK FOTOGRAFI

SELVISCENESÆTTELSE PÅ TEATERMUSEET I HOFTEATRET

Også i år lægger Teatermuseet i Hofteatret vægge til en imponerende fotoudstilling; denne gang er de 32 deltagende fotografer blevet bedt om at vise et selvportræt under titlen *Selv-Isccenesat / Self-Staged*.

Af Michael Fahlgren

Fotoudstillingen åbner fredag den 7. juni, og vil således indgå i det officielle program for Copenhagen Photo Festival 2019, som løber af stablen i perioden 6. juni - 16. juni. Selvportrætdstillingen løber dog frem til den 15. september 2019. Én af initiativtagerne og arrangørerne bag udstillingen er fotograf Tune Andersen, der naturligvis også selv bidrager med et selvportræt. Tune var også én af arrangørerne, da der på samme sted forrige år var en anden fotoudstilling "Interpretations", hvor 5 fotografer viste deres portrætfotos af de samme 5 velkendte personligheder.

"I virkeligheden er det meget pragmatisk, for når man har "fat i en god ende" er det meget indlysende at følge op. Faktisk er det min tredje udstilling tre år i træk på Teatermuseet, fordi jeg for to år siden havde en soloudstilling med en blanding af udstoppede dyr - "taxidermiske" skulpturer - og fotografi.

Selvportrættet rummer det teatraliske

Da det nærmest er umuligt at tage et selvportræt uden at der vil være et vist element af teatralisk selviscenesættelse i det, er lige præcist Teatermuseet, som slog dørene op i 1767, det ideelle sted for en sådan udstilling - hvis de vægge kunne tale!

Tune Andersens eget særdeles udtryksfulde og originale bidrag udtrykker på mange måder de forskellige kunstarter som han beskæftiger sig med - og hans tilbøjelighed/tendens til at ridse/kradse tekst og citater direkte i filmen går da også igen her.

"Jeg manipulerer ret kraftigt i bl.a. Photoshop, og med et torskehovede på hovedet og min gamle udstoppede ræv i armene er der elementer, som peger baglæns ind i min langvarige produktion. Der er i mit billede en stor henvisning til den rockmusik, som udgør en meget stor og inspirerende drivkraft for mig. Jeg er vild med rockmusik, og billedets titel

Tune Andersen. This aint rock 'n' roll

("This ain't rock 'n' roll", red.) er "lånt" fra en David Bowie-udtalelse fra LP'en Diamond Dogs. Lige siden jeg var yngre, har jeg drømt om at blive rockguitarist, men har alligevel aldrig lært at spille et instrument. Men billedet er også selvironisk og en forhånelse af mig selv som

mand og mit mandekøn", forklarer Tune Andersen om sit bidrag til udstillingen.

Kunst skal være en oplevelse

Når Tune Andersen har medtaget både ræv og torsk i sit portrætfoto hænger det også sammen med de symbolværdier,

"Det har været helt fantastisk glædeligt at modtage de 32 andre fotografers billeder, fordi jeg i disse billeder bliver bekræftet i at det er et godt projekt. Motivvalgene peger rigtigt meget mod hvad de normalt arbejder med, selv om der måske ikke er mennesker i - også selv om de måske aldrig ville fotografere sig selv"

Tune Andersen

der ligger heri. Fx er fisken gennem tiden blevet brugt som symbol på en række egenskaber og begivenheder. Fisken er desuden et symbol på Kristus, og troende kristne har gennem tiden brugt fisken som "hemmeligt" signal til andre troende.

"Men der skal også være plads til lidt sjov. Jeg synes kunst skal være en oplevelse som løfter, trykker og overrasker; det må ikke blive for kedeligt", konstaterer han.

"Tilværelsen som freelancefotograf for de store dagblade var meget hæsblesende og omskifteligt: jeg kunne stå og fotografere gerningsstedet for en voldsom forbrydelse for lige efter at køre til Amalienborg for at fotografere ved en af Kongehusets audienser"

Asger Carlsen

Ville være fotograf

Asger Carlsen startede sin fotografiske karriere som erhvervspraktikant på Helsingør Dagblad da han gik i folkeskolens 10. klasse. Allerede på det tidspunkt var han klar over at det eneste han ønskede at beskæftige sig med, var fotografiering - og at han var god til det. Dengang gik mange dagbladsfotografer rundt med en politiscanner, så de kunne følge med i politiets arbejde, og Asger Carlsen var ingen undtagelse; han husker stadigvæk, da han første gang fik sit billede på forsiden! Gennem sine syv år som fast freelancer på Helsingør Dagblad opbyggede han et netværk af andre medier, og var blandt andet i praktik hos Berlingskes Nordfoto. I 1997 flyttede Asger til København fordi han var begyndt at levere fotos til en række af de store dagblade som Ekstrabladet, B.T., JP København, Politiken, Urban og Berlingske Tidende. "Efter min 'avisperiode' anskaffede jeg mig et mellemformatkamera og begyndte at lave reklame- og portrætfotos, delvist inspireret af forskellige tyske fotograf-

Asger Carlsen. Carlsen and Ballen

koryfæer. Dermed forlod jeg avisbranchen og begyndte at arbejde for en række magasiner såsom Euroman, Ud og Se og andre livsstilsmagasiner. Samtidigt begyndte jeg at få agenter: en i Tyskland og en i Danmark som skaffede mig jobs. Og på et tidspunkt fik jeg en henvendelse fra en agent i New York, der gerne ville have mig over til et møde", fortæller Asger Carlsen.

Fotograf uden kamera

I USA tilbragte Asger et par uger, blandt andet fordi han vandt en PDN Award. Samtidig fik han udarbejdet en kontrakt med sin amerikanske agent - og det skulle på mange måder komme til at ændre hans liv. I 1997 var han blevet introduceret til Adobe Photoshop på Nordfoto (der hed Scanpix på det tidspunkt) og han begyndte at overføre

mørkekammerets teknikker til computeren. Sammen med professionelle billedbehandlere lærte han Photoshop grundigt at kende, fordi han i dette så fantastiske muligheder.

”At man kan tage et billede på en måde, så det danner en ny historie – fuldstændig modsat det journalistiske fotografi – og muligvis en meget abstrakt virkelighed tiltaler mig meget. At billedet undslipper sig selv og skaber en ny historie. Jeg flyttede til USA og fik god succes fra starten med magasin- og reklamejobs. Det kan være meget vanskeligt at få et godt reklamejob, men så bliver dette job måske også så godt betalt at jeg kan leve et år for pengene samtidig med at jeg også påtager mig andre magasinjobs for at pleje mit image i branchen”, understreger Asger Carlsen.

Asger Carlsen deltager med et foto taget af Roger Ballen, som holder en dukke der forestiller Asger. Selv fotograferer Asger Carlsen ikke længere; han lever kommercielt (blandt andet) af de mange billeder han har taget, som kombineres på nye måder.

Fra kunst over kode - til kunst-fotografi

Balder Olrik blev oprindeligt uddannet som billedkunstner og brugte fotografi- et, siden han som 11 årig begyndte at male, som referenceinstrument og ikke som selvstændig kunstform; for kunst er udgangspunktet i alt hvad Balder laver. Gennem tiden steg interessen for fotografiet og i 1992 anskaffede han en efter datidens normer meget stor computer til billedbehandling – og lærte programmering i C++ så han kunne udvide Photoshops funktionalitet (i november 1992 kom Photoshops første Windows-version, red.).

”I 1995, hvor jeg lavede håndmalede sort/hvid fotos, møder jeg nogle af Internettets pionerer i USA og bliver meget fascineret over visionen om at dette kunne ændre måden vi hører til på i verden. Som en af de første i Danmark med en privat Internetopkobling begyndte jeg at lave kunst til Internettet. Gennem 16 år, hvor jeg arbejdede med mange forskellige kunstformer, fandt jeg frem til fotografiet som værende det mest interessante at arbejde med. Ikke mindst fordi teknologien er blevet fabelagtig god til at arbejde med billeder, både hvad angår digitale kameraer, billedbehandling og udprintning”, fortæller Balder Olrik om sin personlige og kunstneriske udvikling.

Balder Olrik. Selfportrait

Alle forstiller sig foran et kamera
Min udfordring er, at jeg stort aldrig bruger mennesker i min billeder. Jeg vil gerne, men jeg synes portrætter er problematiske. For i det sekund vi ved at vi bliver

fotograferet, forstiller vi os. Alle mennesker vil gerne se ud på en bestemt måde. De har en stærk ide om hvordan de tager sig bedst ud foran et kamera. Ligesom fotografer også har en ide om et

”Der gik et par hundrede billeder forud, med forskellige lyssætninger og locations førend dette billede opstod. Det var ikke fordi jeg var glad for den måde jeg så ud på, da jeg kunne se at jeg lagde ansigtet i lidt anstrengte folder, ligesom at mine hænder var anstrengte. Derfor blev de elementer fjernet. Men de lysende øjne fra et dyr i hækken gjorde udslaget. Det er som om de siger: Hvad er det dog den idiot laver?”

Balder Olrik

Ditte Haarløv Johnsen

portræt, som den portrætterede måske ikke lever op til og derfor arbejder de med på forstillingen. Jeg kan ikke undsige mig, at jeg ikke har det på samme måde, bort set fra at jeg aldrig har brudt mig om at se billeder af mig selv og derfor bliver jeg selvfølgelig også beklemmt når jeg tager billeder af andre. Men da jeg fik invitationen til at deltage i ”Selv-iscenesættelse” takkede jeg alligevel ja, for der sker ofte noget spændene når man konfronterer sine fobier. Derudover synes jeg at udstillingen ”Selv-iscenesættelse” er et prisværdigt initiativ, da jeg forventer at den kommer til at give et godt tidsbillede af professionelt dansk fotografi lige nu.

Fra Mozambique til dokumentarfilm-instruktør

Som femårig kom Ditte sammen med sine forældre til Mozambique i det sydlige Afrika lige efter uafhængigheden var blevet erklæret. Hun voksede op vidende at hun var anderledes end sine lokale venner, der ikke kunne vælge at ”tage hjem” fra den krig, der raserede landet de efterfølgende ti år. Efter hjemkomsten blev hun uddannet som fotograf og siden som dokumentarfilminstruktør. ”Det vilkår at være anderledes og alligevel at høre til har jeg båret med mig gen-

nem hele livet, og haft lidt svært ved at forholde mig til, indtil jeg fandt fotografiet da jeg var i starten af 20’erne. Jeg kunne bruge kameraet både til at betragte og være en del af de miljøer jeg så på gennem objektivet. Men jeg havde faktisk også en morfar, som fremkaldte sine egne film ude på badeværelset, ligesom der er både akademikere, kunstnere og hjemmegående husmødre i min familie. Det var min morfar og kunsten jeg valgte at identificere mig med i forhold til at tro, at fotografering var noget jeg kunne vælge som en livsvej. Desuden fandt jeg ud af at det grundlæggende passer godt til min personlighed, fordi jeg egentlig både er ret genert og godt kan lide at mærke livet” fortæller Ditte Haarløv Johnsen indledningsvis.

Udstilles i intim situation

Da Tune Andersen henvendte sig til Ditte med en invitation til at deltage i ”Selv-iscenesættelse” skulle der ikke megen overtalelse til før hun takkede ja. Hun var beæret over at skulle udstille med så fin en gruppe af fotografer. Og omend selvportrættet ikke er en genre hun normalt udtrykker sig i, følte det som en god udfordring. ”Det der med at fotografer helst vil gemme sig bag kameraet synes jeg er lidt af en myte. Hvis

man som jeg tager billeder af mennesker, og kræver meget af de motiver man fotograferer i forhold til at vise, hvem de er, må jeg også være klar til at vise hvem jeg er. Jeg har ingen problemer med min egen optræden på det billede jeg deltager med. Til gengæld har det været vigtigt for mig at tale mulige konsekvenser igennem, der kan være ved at vise sådan et foto, med min kæreste, som jo er den der udstilles i en meget intim situation. Han støttede heldigvis op om at vise billedet. Grundlæggende synes jeg billedet har fed humor, og på en hverdagsagtig måde, siger meget om min situation lige nu både som småbørnsmor og kvinde”, slutter Ditte Haarløv Johnsen.

Portrætmaler og portrætfotograf forener sine medier

Oprindeligt er Jens Juul uddannet portrætmaler, og hans arbejder kredser meget om det intime fotoportræt. Det har ført til en lang række udstillinger i både ind- og udland, ligesom han har modtaget en række fotopriser, blandt andet forskellige kategorier i Magnum Photography Awards, Sony World Photography Awards og herhjemme, i Årets pressefoto.

"Jeg har altid tegnet og malet, og op igennem tiden har jeg dyrket flere genrer inden for maleriet. Men for 10-12 år siden tog jeg fotografiet op som endnu et medie, fordi man med et kamera kan være meget konkret med sine fortællinger og berette om den verden, man lever i. I dag tager jeg næsten kun portrætfotos, hvor jeg på en eller anden måde forsøger at skildre nogle menneskeskæbner, og her synes jeg, at fotografiet kan noget helt særligt. I mit første projekt undersøgte jeg, hvordan det er at komme i fængsel, og hvilke forskellige

"Harvey, er en stor kanin, der danner baggrunden i mit portrætfoto. Han findes på et maleri, jeg selv har malet. Når fotografiet er i sort/hvid, hænger det sammen med, at jeg stort set kun arbejder i sort/hvid, og har gjort det siden jeg startede som professionel fotograf."

Jens Juul

skæbner der findes dér. Her kan kameraet indfange både det trøstesløst ensartede og de store forskelle i den enkeltes afsoning. Med kameraet kan man komme meget tæt på mennesker. Og med selvportrættet kan man selvfølgelig komme endnu tættere på," bemærker Jens Juul.

Harvey styrer arbejdet

I arbejdet med selvportrættet fandt Jens Juul frem til, at hans selvportræt skulle afbilde den "stemme", som inde i hans hoved stiller spørgsmål til kvaliteten af hans arbejde og indsats. Som han selv udtrykker det i udstillingens katalog: "Den kan have karakter af besættelse, den stemme, der ligger i baghovedet som en del af den kreative proces. For selvom den til tider opmuntrer og bygger op, så er det mest en kritisk stemme, der kører som indre lydspor. En stemme der piller selv spinkle tilløb til ideer fra hinanden. Den håner og skælder ud på dovenskab, selvovervurdering og ringe selvtillid. Men uden stemmen og dens

Jens Juul. Mig og Harvey

evige undren og nysgerrighed ingen kreative udladninger. Here's Harvey!" "Jeg lavede mange forsøg for at finde frem til det helt rigtige portrætfoto til udstillingen. Og fandt til sidst frem til konceptet med at bruge et motiv, der illustrerer den indre stemme. Da jeg først havde fået ideen, var realiseringen virkelig meget sjov. At stå og posere og agere en bestemt rolle er ikke mig, så her er det bare mig – og så min store plyssede, indre dæmon," siger Jens Juul med et smil. Han har også moret sig med interkulturelle referencer. "I en film fra 1950 (Harvey) har James Stuart en usynlig ven i form af en 2 meter høj kanin, som kun han kan se, og som han hele tiden går rundt og taler med, og som giver ham gode råd. Det er også denne reference, jeg forsøger at pege tilbage på med mit portrætfoto."

Fra psykedeliske lysshows til portrætfotos i monokrom

Som yngre var Ole Christiansen ganske dygtig til at tegne og som lidt ældre var han involveret i lyssætning og psykedeliske lysshows i forbindelse med beatkoncerter som det hed dengang tilbage i 1970'erne. Og i den forbindelse begyndte han at tage billeder af musikerne. Efter endt skolegang kom han i lære hos en fotoforretning – men en fremtid som

sælger var absolut ikke noget for den unge Ole. Ikke desto mindre var han blevet endnu mere grebet af fotografi og anskaffede da også et godt SLR-kamera (Yashica) i sin korte læretid.

"Jeg kom i lære som reklamefotograf og blev uddannet i 1980 og siden da har jeg levet af det. Blandt andet ved at lave en del portrætter, både til annonce- og informationsmaterialer men også til aviser og magasiner. Og ikke mindst en del inden for musikindustrien: især pop- og rockmusik og pladeomslag, som falder fint inden for min egen musiksmag. I dag favner jeg ret bredt og kan også godt lide at fotografere andet end mennesker: arkitektur, still-leben og gadefotografi og har egentlig aldrig specialiseret mig. Bortset fra min store forkærlighed for det sort/hvide fotografi, og når man kombinerer sort/hvid med portrætfoto får man noget helt særligt", forklarer Ole Christiansen uden på nogen måde at underkende de mange imponerende farveportrætter, der også findes.

Laver udstillingsprint til kollegerne

Gennem de seneste tre år har Ole Christiansen i stigende grad haft mulighed for at dyrke sine egen yndlingsmotiver i takt med at hans kommercielle arbejde er blevet mindre og mindre. Til gengæld

Ole Christiansen

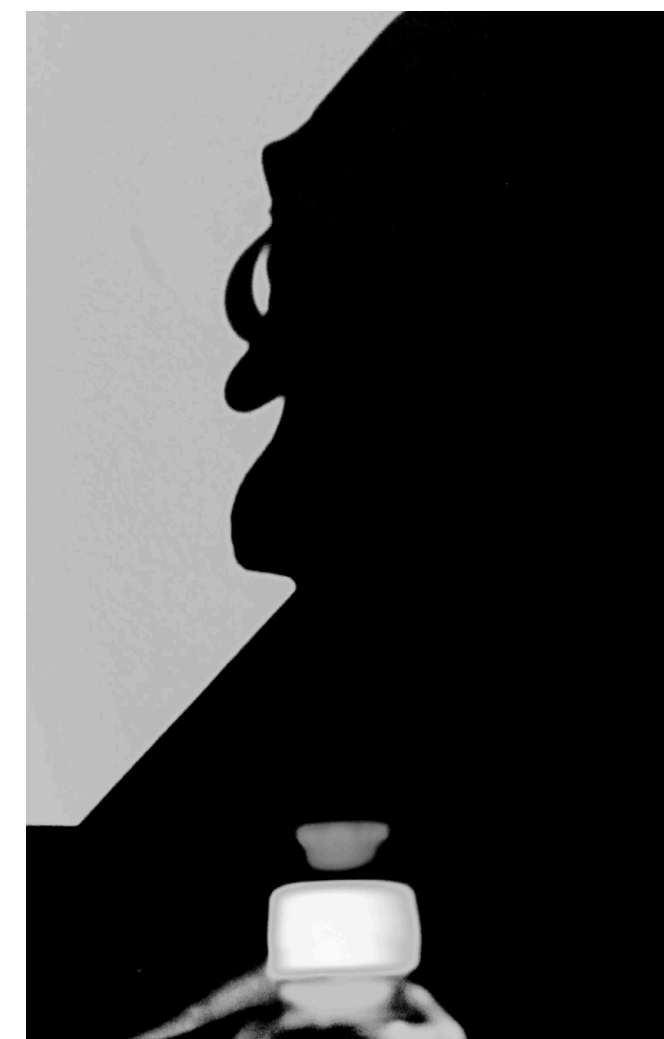
har han en forholdsvis omfattende forretning med at producere udstillingsprint til sine fotografkolleger på sin Epson storformatprinter. En udvikling, der passer ham ganske udmærket.

"Med den rigtige opgave for den rette kunde er jeg absolut klar; blot er jeg nok med tiden blevet mere kræsen, og med tidens store fokus på pris er det dejligt at kunne takke nej til en opgave, der ikke vil blive betalt godt nok. Med tiden er jeg begyndt at bruge mere tid ved billedbehandlingen end bag kameraet for at opnå det ønskede udtryk. For mig er billedbehandlingsprogrammerne et fantastisk redskab fordi man kan behandle ét element ad gangen", uddyber Ole, som sammen med Tune Andersen og Jens Juul står bag udstillingen og tilføjer:

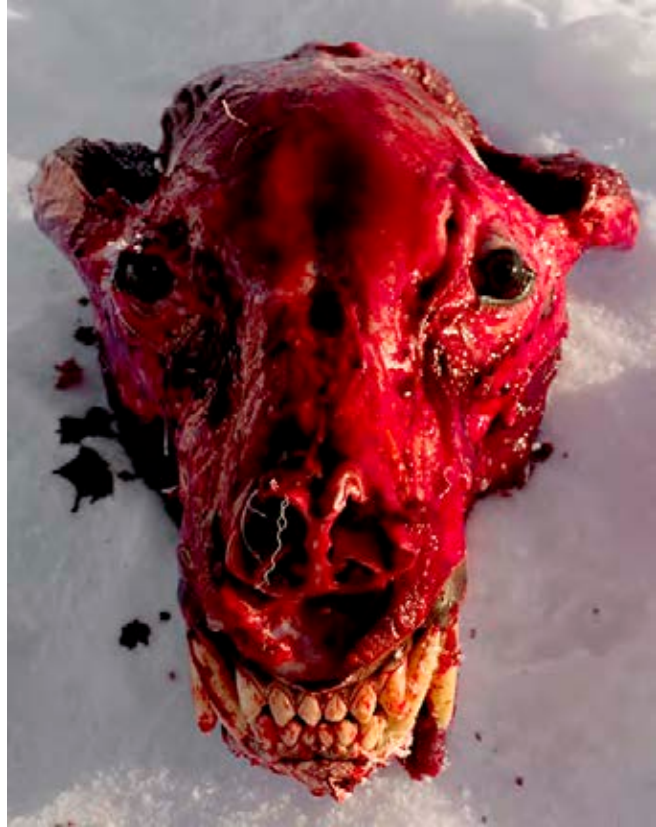
"Forhåbentlig kan denne udstilling, hvor en række professionelle fotografer fortolker selvportrættet inspirere de mange som tager selfies til at gøre det lidt bedre, for mange selfies er helt hjernedøde og trættende at se på. Mit eget bidrag er taget med en meget lavt hængende sol i ryggen, med min skygge mod forårsløv, oppe ved det skønne Tegners Museum i Nordsjælland. Minder om at vi er små i det store billede."

"Som gadefotograf er billederne overalt, man skal blot være tilstrækkeligt opmærksom; for hele pointen ved at være fotograf er at bruge øjnene"

Ole Christiansen

Gorm Valentin

Henrik Saxgren. Under huden

Kirsten Justesen. Ice Portait 1992

Krass Clement. Skygger Og Hånd

Joachim Ladefoged - Rom

Kirsten Klein

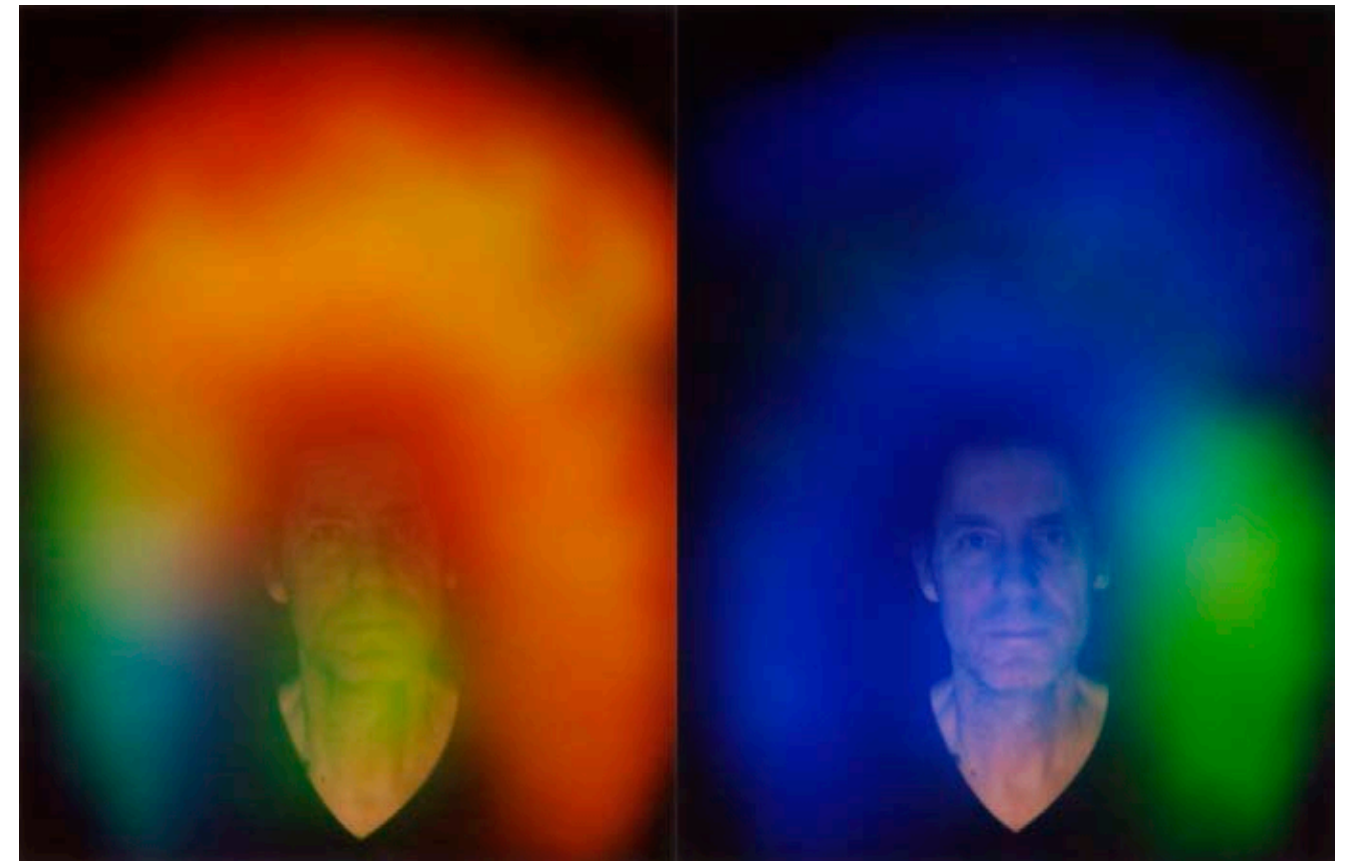
Marie Hald

Pernille Koldbech Fich. Arkiv 2004. Sofa

Tine Harden. The French Kiss

Torben Eskerod. Auraportrait. Double

Sofie Mathiassen

De 32 udstillere er:

Asger Carlsen
 Astrid Kruse Jensen
 Balder Olrik
 Ditte Haarløv Johnsen
 Gorm Valentin
 Henrik Brahe
 Henrik Bülow
 Henrik Saxgren
 Jacob Aue Sobol / Sara Zanella
 Jacob Holdt
 Jens Juul
 Joakim Eskildsen
 Joakim Ladefoged
 Kirsten Justesen
 Kirsten Klein
 Krass Clement
 Lise Johansson
 Lærke Posselt
 Marie Hald
 Miriam Dalsgaard
 Ole Christiansen
 Per Morten Abrahamsen
 Pernille Koldbech Fich
 Sofie Mathiassen
 Susanne Wellm
 Søren Rønholt
 Søren Solkær
 Torben Eskerod
 Tine Harden
 Tune Andersen
 samt
 Keld Helmer-Pedersen og
 Tove Kurtzweil in memoriam